

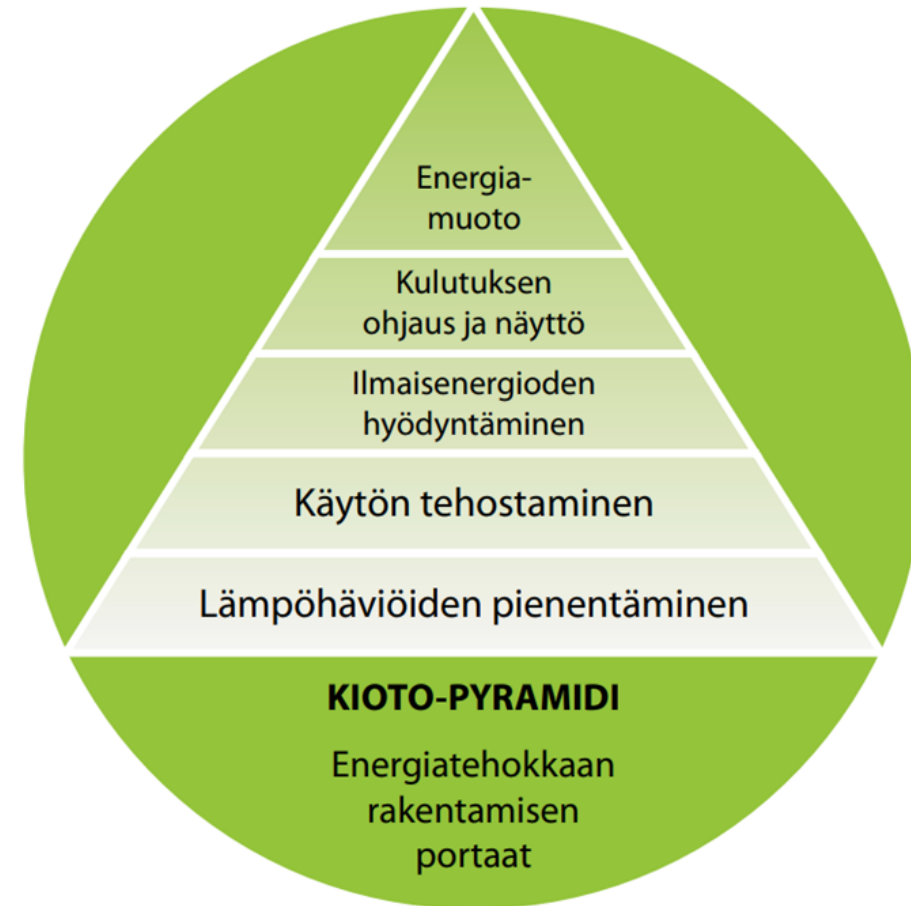
Pientalon lisäeristäminen - rakennus on kokonaisuus

RTT / Eristeteollisuus, 28.3.2023

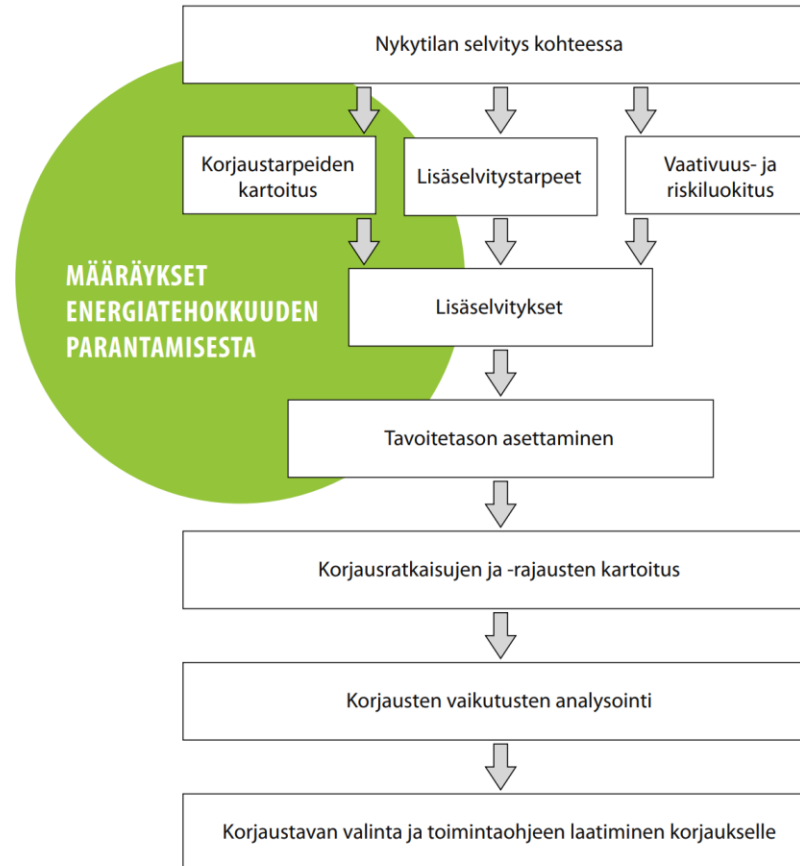
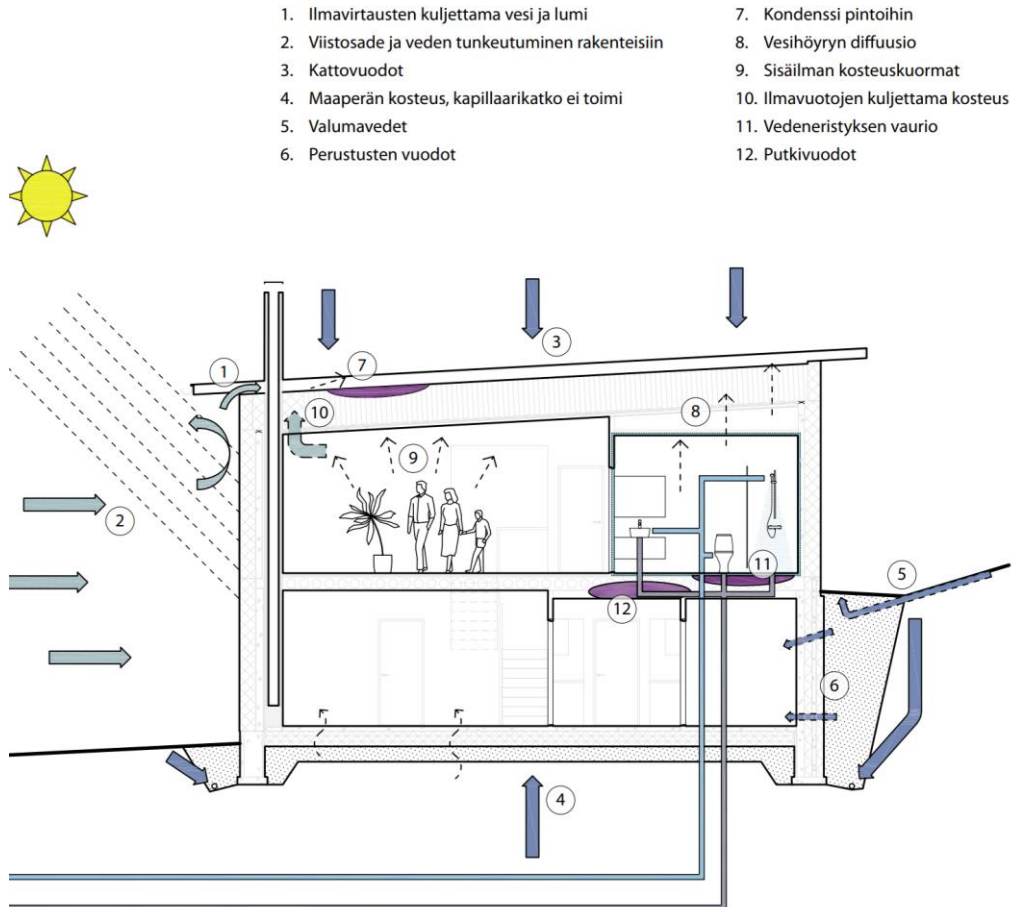
Peter Lind

Rakennus on kokonaisuus

- Rakennuksen tulee tuottaa terveelliset ja turvalliset asumisolosuhteet energiatehokkaasti
- Rakennus on rakenteiden, taloteknisten järjestelmien ja käyttäjien muodostama kokonaisuus.
- **Hyvin toimiva ja energiatehokas rakennusvaippa on välttämätön perusta** rakennuksen muiden järjestelmien ja sen kokonaisuuden toimivuuden kannalta.

Toimiva rakennus takaa terveellisen ja turvallisen sisäympäristön

KRIITTISET
TEKIJÄT

Rakennusvaippa on enemmän kuin pelkkä kuori

- Rakenteiden lisäeristäminen korjauksen yhteydessä tuo parantuneen energiatehokkuuden lisäksi muita hyötyjä
  - Rakenteiden sisäpintojen lämpötilat pysyvät aiempaa lähempänä sisäilman lämpötilaa, mikä parantaa termistä viihtyisyyttä
  - Korjatut rakenteet ovat tyypillisesti vanhoja ilmatiiviimmät, mikä vähentää hallitsematonta vetoa rakenteiden kautta
  - Uudet, yhtenäiset materiaalikerrokset ja vähentyneet ilmavuotoreitit parantavat rakenteen akustisia ominaisuuksia, rakenteiden kyky vaimentaa ääntä parantuu.
- Varmista materiaalien sopivuus!

Kuva: Ekovilla.com

Ilmanvaihto on aina varmistettava

- Rakennuksen eri osissa on aina oltava käyttötarkoituksen mukainen ilmanvaihto
- Erityisesti korjausten yhteydessä rakenteiden ilmatiiviys yleensä parantuu ilman erityisiä toimenpiteitä.
- Ilmatiiveyden lisääntyminen ei välttämättä ole riittävä takaamaan hallittuja paineoloja ja ilmanvaihtoa.
- Ilmatiiveyden parantamiseksi on usein tehtävä suunnitelmallista eri rakenneosien ja niiden detaljien tiiveyden parantamista
- Usein on syytä asentaa erilliset korvausilmaventtiilit, joilla tämä voidaan varmistaa ja parantaa korvausilman vedotonta virtausta sisäilmaan

Kuva: talotekniikkainfo.fi

Ota huomioon pienentynyt lämmitystarve

- Rakenteiden lämmöneristystason parantaminen vaikuttaa rakennuksen lämmöntarpeeseen
- Rakennuksen ja sen tilojen lämmitystarpeen määrittämisessä on otettava huomioon tarpeenmukainen ilmanvaihto, mikä saattaa olla suurempi kuin aiemmin toteutunut.
- Rakenteiden ja ilmanvaihtomäärien perusteella voidaan määrittää muuttunut lämmitystarve.
- Lämmitysjärjestelmältä edellytettävä kokonaiskapasiteetti ja lämmönjako, sen asetusarvot, säätö yms. voivat muuttua paljon, kun rakennusvaipan lämmöneristystä parannetaan.
- Jos lämmitysjärjestelmää uusitaan rakenteellisten korjausten jälkeen, **voi hyvin lämmöneristetyn rakennuksen lämmityksen tarve vähentyä huomattavasti, mikä tuo merkittäviä säästöjä järjestelmän remontin yhteydessä.**

Lisälämmöneristys voidaan toteuttaa monin eri tavoin (esimerkkejä)

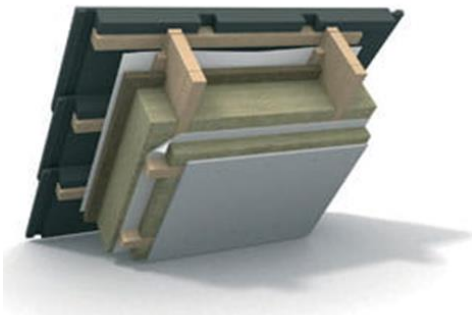
Harkkoseinän ulkopuolinen
lisälämmöneristys

Purueristeisen seinän
ulkopuolinen lisälämmöneristys

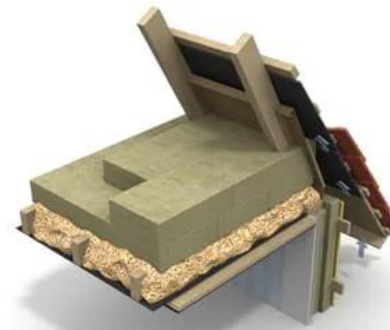
Purueristeisen seinän eristeiden
vaihto

Vino yläpohja
ristiinkoolauksella

Harjakaton
lisälämmöneristämien
puhallusvillalla

Harjakaton
lisälämmöneristämien
levyillä

**Tutustu
eristysvaihtoehtoihin
valmistajien sivuilla ja
ole yhteydessä
tekniseen tukeen!**

Esimerkki: 1980-luvulla valmistuneen omakotitalon perusparannus

Lähtötiedot:

- Vuonna 1984 valmistunut omakotitalo
- Lämmitetty pinta-ala 194 m² ja tilavuus 265 m³
- Runko puuta, julkisivut puuta ja poltettua tiiltä
- Öljylämmitys, patterit ja koneellinen poistoilmanvaihto
- Ennen energiatehokkuuden parannusta
  - Sähkönkulutus 35 kWh/(m²a)
  - Öljynkulutus 349 kWh/(m²a)
  - Energialuokka F (energiatehokkuuden vertailuluku 392 kWh/(m²a))

		Ennen perusparannusta	Perusparannuksen jälkeen
Rakennuksen lämmitetty pinta-ala	m ²	194	194
Rakennuksen tilavuus	m ³	265	265
U-arvo, alapohja	W/ m ² K	0,47	0,23
U-arvo, ulkoseinä	W/ m ² K	0,45	0,23
U-arvo, yläpohja	W/ m ² K	0,23	0,09
U-arvo, ikkunat	W/ m ² K	2,10	1,00
U-arvo, ulko-ovet	W/ m ² K	2,00	1,00
Lämmöntalteenoton tehokkuus	%	-	73 %
Lämmitystapa		Öljylämmitys	IVLP
Sähkö	kWh/m ²	35	70
Kevyt polttoöljy	kWh/m ²	349	-
E-luku	kWh/m ²	392	84
Energialuokka		F	A
Päästöt vuodessa	kg CO ₂ e/m ² a	83	3,5
Päästöt 50 vuodessa	kg CO ₂ e/m ²	4150	175
Päästöt 50 vuodessa	t CO ₂ e	805	35

Esimerkki: 1980-luvulla valmistuneen omakotitalon perusparannus

Toteutus:

- Öljylämmityksestä luopuminen
- Ilmavaihdon varustaminen lämmöntalteenotolla
- Ulkoseinien, ala- ja yläpohjan lisälämmöneristäminen
- Puolilämpimien tilojen seinien lisälämmöneristäminen
- Uudet ikkunat ja ovet
- Energiatehokkuustoimien jälkeen
  - Sähkönkulutus 70 kWh/(m²a)
  - Energialuokka A (vertailuluku 84 kWh/(m²a))

		Korjaus- kustannukset yhteensä	Energia- tehokkuuden parannus	Takaisin- maksuaika, vuosi
Ulkovaipan korjaukset	€/m ²	130	30	
Uudet ikkunat	€/m ²	60	10	
Ilmavesilämpö öljylämmityk- sen tilalle	€/m ²	110	110	
Suunnittelu	€/m ²	4	4	
Yhteensä	€/m ²	300	150	
Sähkö, laskennallinen muu- tos	€/m ² a		+5	
Polttoöljy, laskennallinen muutos	€/m ² a		-45	
Yhteensä	€/m ² a		-40	4

	kg CO ₂ /lämmitetty-m ²		
	vuodessa	50 vuodessa	osuudet
Rakennusmateriaalien valmistus (A1-A3)	0,9	46,2	21 %
Rakennusmateriaalien kuljetukset työ- maalle (A4)	0,01	0,7	0,3 %
Työmaatoiminnot (A5)	0,01	0,3	0,1 %
Huolto, korjaukset ja rakennusosien uusiminen (B2-B4)	0,2	7,7	3,5 %
Kaukolämpö ja verkkosähkö, käytönaikainen energia (B6)	2,6	132,1	60 %
Purkaminen, kuljetus, käsittely ja loppujätteen sijoitus (C)	0,7	33,6	15 %
Yhteensä	4,4	220	100 %
Hyöty ja kierrätys (D)	0,2	8,0	4 %

RTT / Eristeteollisuus

Jäsenet

solupak
INSULATION

FF
FINNFORM®

EKOVILLA

OWENS CORNING®
PAROC®

Kingspan.

RECTICEL
Engineered Foams

ISOVER
SAINT-GOBAIN

ERISTE
styroplast

JACKON
by BEW/

inora

termex® Selluvilla

Kannattajajäsenet

HUNTON
Luonnosta. Luonnolle.

ROCKWOOL®

<https://www.eristeteollisuus.fi/>

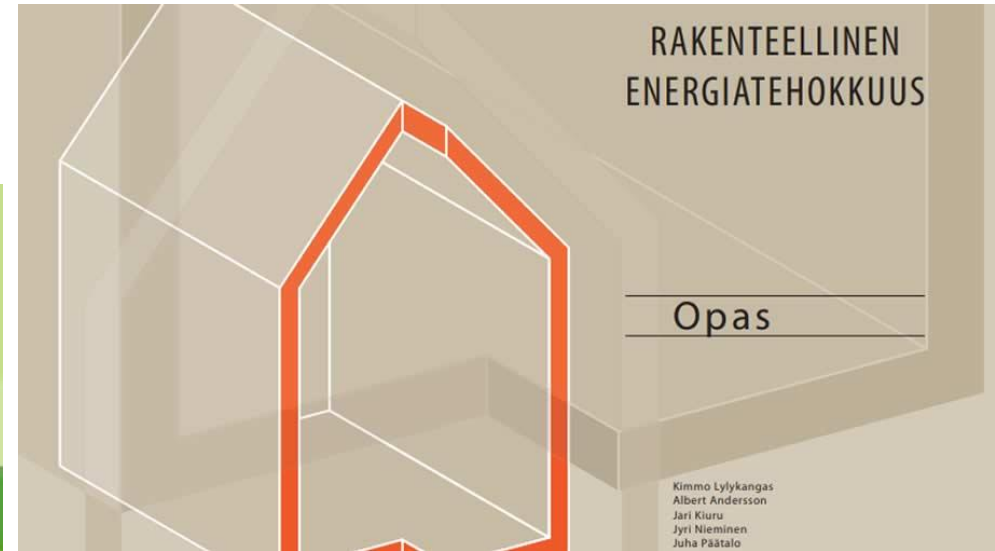
Rakenteellinen energiatehokkuus -oppaat

Rakenteellinen energiatehokkuus
avuksi ilmastopäästöjen vähentämiseen

Vähähiilisyysopas

Vainio, Ojanen, Hakkarainen, Ala-Kotila, Heimonen, Vainio-Kaila

Oppaat ovat ladattavissa osoitteesta:
www.eristeteollisuus.fi

RT RAKENNUS-
TEOLLISUUS